

RIKTLINJER FÖR HÅLLBARA PLACERINGAR

Fastställd av	Styrelsen
Datum för beslut	2024-11-13
Tillämpas från	2024-11-13
Frekvens för översyn/ fastställande	Vid behov, dock minst årsvis
Tillämpas av	Vd
Dokumentansvarig	Vd
Implementeringsansvarig	Vd
Ansvarig för regelefterlevnadskontroll	Riskhanteringsfunktionen
Innehåll	Riktlinjerna anger hur pensionsstiftelsen tolkar och definierar hållbarhet och hur detta tillämpas på dess verksamhet.

1. Inledning och syfte

Ändamålet för Apoteket AB:s Pensionsstiftelse ("Stiftelsen") är att trygga utfästelser om pension, som Apoteket AB och övriga koncernbolag på grund av föreskrift i allmän pensionsplan eller på annat sätt har lämnat åt sina arbetstagare eller deras efterlevande. Tryggandet inkluderar även utfästelser som lämnats enligt tidigare för apoteksväsendet gällande pensionsplaner. Den förmånsbestämda ålderspension som tjänas in enligt Apotekets pensionsplan och ITP2 tryggas i Apoteket AB:s Pensionsstiftelse.

Med tanke på det långsiktiga perspektivet för verksamheten är hållbarhet en central del av Stiftelsens strategi både i investeringar och i dess affärsverksamhet i allmänhet.

Dessa riktlinjer anger hur Stiftelsen tolkar och definierar hållbarhet och hur detta tillämpas på dess verksamhet. Stiftelsen avser även att beskriva hur Stiftelsen arbetar med hållbarhetsfaktorer och integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen. Stiftelsens Riktlinjer för hållbara placeringar är avsedda att vara enkla, transparenta, möjliga att följa för en liten organisation och anpassade till Stiftelsens mål.

2. Definitioner

ESG

Miljö-, samhälls- och ägarstyrning (Environmental, Social, and Governance).

Hållbarhetsfaktorer

miljörelaterade, sociala och personalrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter samt bekämpning av korruption och mutor

Hållbarhetskriterier

Kriterier gällande miljö-, samhälls- och ägarstyrning som ska bidra till att uppfylla uppsatta interna miljömål.

Hållbarhetsrisk:

En miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet som, om den skulle inträffa, skulle ha en faktisk eller potentiell betydande negativ inverkan på investeringen värde.

"Positiv påverkan"-investeringar

Investeringar med positiv påverkan som uppnår specifika icke-finansiella ESG-mål samtidigt som hänsyn tas till den finansiella avkastningen. För investeringar med positiv påverkan krävs aktiv förvaltning av tillgångar, transparens och aktivt engagemang i ESG-frågor.

3. Roller och ansvar

Rollbeskrivningarna nedan anger den interna ansvarsfördelningen rörande hållbarhetsarbete samt vad som ingår i Stiftelsens hållbarhetsarbete.

3.1 Styrelsen

Styrelsen har det yttersta ansvaret för Stiftelsens verksamhet. Styrelsen ansvarar följaktligen för att fastställa Stiftelsens riktlinjer för hållbara placeringar, utforma en hållbarhetsstrategi och säkerställa att hållbarhetsarbete inom Stiftelsen sker i enlighet med den fastställda strategin.

I dessa riktlinjer fastställer styrelsen Stiftelsens hållbarhetsstrategi. Styrelsen fastställer krav på Stiftelsens löpande hållbarhetsarbete genom interna regler och föreskrifter i dessa riktlinjer. Styrelsen ansvarar också för att hållbarhetsarbetet följs upp.

3.2 Verkställande direktören

Vd har det operativa ansvaret för Stiftelsens hållbarhetsarbete. Vd ansvarar för att Stiftelsen implementerar och efterlever dessa riktlinjer. Vd ansvarar därmed för att hållbarhetsarbetet sker inom de ramar som styrelsen anger. Vd säkerställer också kostnadsmässig effektivitet i Stiftelsens hållbarhetsarbete.

Vd ska vidare se till att styrelsen får saklig, utförlig och relevant information om hållbarhetsarbetet.

4. Stiftelsens hållbarhetsarbete

Etiska och ansvarsfulla placeringar

Stiftelsen har som ambition att i sin förvaltning bidra till en långsiktigt hållbar global utveckling och att också i övrigt följa goda etiska principer.

Stiftelsen är ansluten till UN PRI¹ och ska därför uppfylla de sex principerna listade nedan.

1. Beakta ESG i investeringsbeslut
2. Vara aktiva ägare och beakta ESG i riktlinjer och förvaltningsarbetet
3. Verka för en större öppenhet kring ESG i de bolag som kapitalförvaltaren placerar i (eller indirekt placerar i)
4. Aktivt verka för att dessa principer följs i finansbranschen
5. Samarbeta för att följa principerna så effektivt som möjligt
6. Årligen redovisa vad kapitalförvaltaren gör och hur långt kapitalförvaltaren har nått i sitt arbete med att följa principerna

¹ Industristandard för ESG

Stiftelsen har beslutat om vissa hållbarhetsmål och hållbarhetskriterier som ska gälla för samtliga investeringar. Stiftelsen ska bland annat enligt dessa mål säkerställa att dess investeringar är etiska, ansvarsfulla och hållbara. För att säkerställa detta mål har Stiftelsen beslutat om hållbarhetskriterier som ska gälla för samtliga investeringar. Dessa kriterier innebär att Stiftelsen inte investerar i företag som bryter mot internationella normer som miljöskydd, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och korruption. Det kan till exempel vara företag som bryter mot FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag inom områdena miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt, korruption, FN:s vägledande principer om företagande och mänskliga rättigheter samt ILO:s åtta kärnkonventioner gällande minimistandard för arbetsvillkor. Stiftelsen investerar inte heller i företag som tillverkar förbjudna eller kontroversiella vapen såsom personminor, klustervapen, kemiska och biologiska vapen och kärnvapen samt inte heller företag som utför kolbrytning eller kraftproduktion från kol.

Stiftelsen tillämpar en princip om ett urval som ska ha en positiv påverkan. Det kan exempelvis handla om att Stiftelsen investerar i en verksamhet som utöver andra krav på investeringar även bidrar positivt till någon hållbarhetsfaktor. Det kan t.ex. röra sig om etiska fonder för gröna obligationer eller fonder för renewable energy/energy transition. Stiftelsen undersöker även i sin urvalsprocess om fond-/kapitalförvaltaren aktivt väljer in bolag i portföljen som är mer hållbara eller har ett starkare hållbarhetsarbete jämfört med andra bolag. Detta engagemang hos fond-/kapitalförvaltaren kan variera men Stiftelsen ska i vart fall undersöka om förvaltaren väljer den högsta miljöfrämjande produkten om alternativen i övrigt bedöms som likvärdiga med avseende på underliggande exponeringar, förväntad risk och avkastning samt kostnader.

Stiftelsens integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen

Hållbarhetsrisker integreras i Stiftelsens investeringsbeslutsprocess genom beaktande av principerna enligt UN PRI samt Stiftelsens Hållbarhetsmål och hållbarhetskriterier.

Hållbarhetsrisk definieras som en miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet som, om den skulle inträffa, skulle ha en faktisk eller potentiell betydande negativ inverkan på investeringen värde.

Hållbarhetsriskerna kan således delas in i klimatrisker, sociala risker och företagsstyrningsrisker. Klimatrisker kan i sin tur delas in i två huvudkategorier: fysiska risker och omställningsrisker. Fysiska risker kan exempelvis avse orkaner, översvämningar och skogsbränder, medan mer långsiktiga fysiska klimatrisker kan vara långsiktiga klimatförändringar som ökad temperatur och därmed stigande havsnivåer. Om sådana händelser inträffar kan företag som Stiftelsen investerat i drabbas av höjda kostnader, intäktsbortfall, minskad lönsamhet och således lägre avkastning.

Omställningsrisker uppstår som en följd av samhällets övergång till en ekonomi med väsentligt mindre koldioxidutsläpp. Dessa risker kan vara förankrade i politiska eller regulatoriska beslut (exempelvis förhöjd koldioxidskatt), teknikbaserade (företag som är beroende av gammal teknik), marknadsrisker (efterfrågan minskar på icke-hållbara produkter), eller ryktesrisker. Samtliga risker hotar företagets lönsamhet som inte är förberedda på dessa omställningar.

Samma koncept gäller sociala risker (ett företag blir bojkottas efter uppmärksammande om barnarbete) och företagsstyrningsrisker (företagsledare fälls för mutor eller penningtvättsbrott) som kan påverka avkastningen negativt.

Hållbarhetsrisker tenderar enligt EIOPA (EIOPA-BoS-19-248) att visa sig som traditionella placeringsriskerna (inom aktsamhetsprincipen), såsom marknadsrisker, motpartsrisker och likviditetsrisker samt andra risker så som operationella, ryktes- och strategiska risker vilket Stiftelsen arbetar med enligt interna processer för riskhantering. Genom att Stiftelsen tillämpar UN PRI samt beslutat om hållbarhetsmål och hållbarhetskriterier minskar även Stiftelsen sin sårbarhet mot dessa risker och stärker sin långsiktiga hållbarhet.

Eftersom Stiftelsen i stor utsträckning anlitar externa fond- och kapitalförvaltare hanterar i vanliga fall dessa förvaltare hållbarhetsriskrelaterade frågor operativt. Stiftelsen strävar alltid efter att dessa förvaltare följer Stiftelsens riktlinjer för hållbara placeringar, vilket innebär att de minst ska följa Stiftelsens hållbarhetsmål, hållbarhetskriterier samt UN PRI.

4.1 Investeringsstrategi

För att på bästa sätt trygga Apoteket AB:s pensionsutfästelser ska Stiftelsen göra investeringar i en väl diversifierad och robust portfölj sammansatt av svenska och globala aktier, private equity, räntebärande investeringar, reala tillgångar och absolutavkastande investeringar.

Stiftelsens investeringar i värdepapper ska uteslutande ske genom investeringar i externa värdepappersfonder, i syfte att Stiftelsen ska kunna utnyttja stordriftsfördelar i förvaltningen och få tillgång till extern expertis.

Investeringsstrategin medför att Stiftelsen inte själv utövar direkt ägardialog med bolagen. I stället utövas ägarengagemanget av de fondförvaltare som förvaltar de fonder i vilka Stiftelsen har investerat.

Kvaliteten på fondförvaltarens hållbarhetsarbete och ägardialog utgör viktiga parametrar när Stiftelsen utvärderar och väljer fondförvaltare. Stiftelsen anser att ett konsekvent och ansvarsfullt ägarengagemang bidrar positivt till tillgångarnas långsiktiga utveckling när det gäller avkastning och risk, vilket gynnar utvecklingen av Stiftelsens kapital.

Det kapital Stiftelsen förvaltar är relativt litet i förhållande till andra institutionella kapitalförvaltare. I ljuset av detta är Stiftelsen medveten om att dess påverkan genom ägarengagemang via fondförvaltare är begränsat.

4.1.1 *Hållbarhetsmål*

Stiftelsen är medveten om att hållbarhetsfaktorer, skapar både risker och möjligheter för investeringar över tid. Relevanta frågor som kan påverka investeringar inkluderar både fysiska risker, till exempel förändrade klimatmönster och övergångsrisker, politiska förändringar eller allmän opinion. Därför har Stiftelsen satt upp tre specifika hållbarhetsmål för att stödja Stiftelsens hållbarhetsarbete:

- **Mål #1:** att förbättra den riskjusterade avkastningen och öka kostnadseffektiviteten för Stiftelsens portfölj genom långsiktig portföljkonstruktion och ett aktivt ESG-engagemang hos anlitade fondförvaltare.

- **Mål #2:** att försäkra att Stiftelsens investeringar är etiska, ansvarsfulla och hållbara i enlighet med Stiftelsens hållbarhetskriterier nedan.
- **Mål #3:** att bidra meningsfullt till etisk, ansvarsfull och hållbar utveckling genom de positiva effekter som genereras av Stiftelsens investeringsbeslut.

Målen ska ses över löpande av styrelsen, minst en gång per år, och ska i vart fall beakta resultat från hållbarhetsanalys enligt dessa riktlinjer och rapportering från Vd enligt dessa riktlinjer.

4.1.2 *Hållbarhetskriterier*

Följande hållbarhetskriterier gäller för Stiftelsens investeringar:

- **Hållbarhetskriterium #1;** God efterlevnad av internationella normer som miljöskydd, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och korruption.
- **Hållbarhetskriterium #2;** Ej produktion av förbjudna eller kontroversiella vapen såsom personminor, klustervapen, kemiska och biologiska vapen och kärnvapen.
- **Hållbarhetskriterium #3;** Ej engagerade i kolbrytning eller kraftproduktion från kol.

Dessa hållbarhetskriterier har fastställts av styrelsen efter riskbedömning med beaktande av Stiftelsens hållbarhetsmål, omvärldsanalys, övrigt hållbarhetsarbete samt nuvarande placeringar. Denna lista över kriterier kan ändras, utökas eller kompletteras från tid till annan och ska ses över löpande, minst en gång per år.

4.1.3 *Strategi för hållbara investeringar*

Stiftelsen tillämpar sin strategi för hållbara investeringar för tre separata komponenter i sin placeringsportfölj:

- **Basportföljen;** Majoriteten av Stiftelsens portfölj ska bestå av aktier, räntebärande- och reala investeringar. För dessa tillgångar ska Stiftelsens strategi fokusera på de två första hållbarhetsmålen; d.v.s. Hållbarhetsmål #1 och Hållbarhetsmål #2. För basportföljen kan det handla om investeringar i fonder med negativ eller positiv ”screening”.
- **Absolutavkastande och private equity portföljerna;** De flesta av Stiftelsens absolutavkastande strategier (t ex hedgefonder) och private equity avslöjar av konkurrensskäl inte sina underliggande innehav. Därför måste Stiftelsen ha en annan inställning till dessa absolutavkastande investeringar som arbetar med ett stort antal små positioner, korta innehavstider och både långa och korta positioner². Samt Private Equity som gör investeringar på de privata, icke reglerade marknaderna.

² Detsamma gäller t ex AP1, AP4 och Nobelstiftelsen som samtliga har en annan metod för att hantera absolutavkastande investeringar

Stiftelsen ska undvika/avstå investeringar inom absolutavkastande investeringsfonder eller private equity om dessa i väsentlig utsträckning kan bedömas ha positioner i verksamheter som bryter mot Stiftelsens hållbarhetskriterier. Stiftelsen ska föra löpande dialog med de externa fondförvaltarna för att utveckla metoder som integrerar hållbarhetsaspekter även för dessa investeringar. En hälsosam hållbarhetsstrategi ska vara centralt även vid val av förvaltare av absolutavkastande investeringar och private equity i enlighet med Hållbarhetsmål #1. För dessa investeringar ska därför fondförvaltarens övergripande hållbarhetsstrategi utgöra en viktig parameter vid val av och utvärdering av fondförvaltare.

- **”Positiv påverkan”³-portfölj;** I enlighet med Hållbarhetsmål #3 ska Stiftelsen också investera en del av kapitalet i investeringar med särskilda ”positiva effekter”. Investeringar gjorda i ”Positiv påverkan”-portföljen måste både uppfylla de krav som Stiftelsen kräver för alla investeringar med avseende på en lämplig riskjusterad avkastning och därmed uppfylla Hållbarhetsmål #1, men också väljas utifrån deras specifika positiva bidrag till ESG. Självklart ska dessa investeringar också uppfylla Hållbarhetsmål #2. Det kan t.ex. handla om etiska fonder för gröna obligationer eller fonder för renewable energy/energy transition. Stiftelsen undersöker även i sin urvalsprocess om fond-/kapitalförvaltaren aktivt väljer in bolag i portföljen som är mer hållbara eller har ett starkare hållbarhetsarbete jämfört med andra bolag. Detta engagemang hos fond-/kapitalförvaltaren kan variera men Stiftelsen ska i vart fall innebära att förvaltaren väljer den högsta miljöfrämjande produkten om alternativen i övrigt bedöms som likvärdiga med avseende på underliggande exponeringar, förväntad risk och avkastning samt kostnader.

4.2 Hållbarhetsanalys

En hållbarhetsanalys av Stiftelsens portfölj ska genomföras två gånger per år av en extern part baserad på ovan fastställda hållbarhetskriterier. Denna hållbarhetsanalys ska täcka den totala portföljen av aktier, räntebärande värdepapper och absolutavkastande investeringar inklusive reala tillgångar, men anpassas specifikt till varje delportfölj baserat på relevans, tillgänglig information och nytta. Resultatet av hållbarhetsanalysen ska därefter ligga till grund för en ägardialog med fondförvaltarna.

4.3 Åtgärder vid avvikelser

Vid avvikelser från Stiftelsens hållbarhetskriterier så ska Stiftelsen snarast möjligt påbörja en dialog med fondförvaltarna för att de i sin tur ska påverka det företag som investeringen avser, alternativt avyttra investeringen om företaget inte vidtar lämpliga åtgärder. Stiftelsen ska

³ Positive Impact på engelska

därefter fatta beslut att desinvestera från fonder som en sista åtgärd⁴ om ingen ändring skett inom en tidsperiod av två år. Vid allvarlig förseelse ska Stiftelsen överväga att fatta beslut om att desinvestera tidigare.

4.4 Inget beaktande av investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer

Stiftelsen beaktar inte investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer enligt artikel 4.1(b) SFDR. Redovisning av de huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer enligt SFDR och Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1288 har ansetts oproportionerligt betungande för Stiftelsen att beakta, med hänsyn till Stiftelsens storlek, art, omfattning och komplexitet. Bedömningen har gjorts mot bakgrund av bland annat följande: Stiftelsen tillhandahåller inte några finansiella produkter. Av preambel 7 till den delegerade förordningen indikeras ett större behov av sådan information för slutinvesterar till finansiella produkter; Att redovisa investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer enligt SFDR är obligatoriskt för verksamheter som är över 500 anställda. Stiftelsens har ett fåtal anställda vilket utgör en avsevärd skillnad mot det obligatoriska kravet som stadgas i SFDR; Stiftelsen har inga åtaganden direkt mot pensionsborgenärer eller destinatarer och utgör enbart en pant. Pensionsborgenärers och pensionsdestinatarers behov av denna information får därför anses väldigt begränsad.

4.5 Information på Stiftelsens webbplats

Stiftelsen ska enligt SFDR offentliggöra och tillhandahålla information på sin webbplats. Vid ansvarar för att sådan information vid var tid är korrekt och uppdaterad. Om Stiftelsen ändrar sådan information ska en tydlig förklaring av ändringen offentliggöras.

5. Rapportering

Vd ska minst årsvis rapportera till styrelsen avseende uppfyllandet av hållbarhetskriterierna och hållbarhetsmålen inom placeringsverksamheten.

Följande rapportering ska göras till styrelsen;

- Brott mot hållbarhetskriterierna
- Dialog med fondförvaltare gällande brott mot hållbarhetskriterierna
- Desinvesteringar utförda p.g.a. brott mot hållbarhetskriterierna
- Uppfyllelsen av Hållbarhetsmål #3 för "Positiv påverkan"-portfölj
- Uppfyllnad av kraven gällande "UN PRI"

⁴ Som en sista åtgärd eftersom vi tror att det är bättre att försöka påverka företaget än att sälja tillgången till någon annan som har en "annan agenda"

